

Isabella Lövin: Almedalstal 2018

Talare

Isabella Lövin
Språkrör

Datum

8 juli 2018

Plats

Almedalen

Vänner, Det är underbart att se er här! Och vilken underbar dag! Vilken fantastisk sommar vi har haft! Eller hur!? Jag älskar sol, som svensk gör man ju det. De långa vintrarna gör att man älskar ljuset, ju mer desto bättre. Därför känner jag så mycket extra sorg över att jag inte riktigt kan njuta i år, som jag hade velat. För jag vet att jordens medeltemperatur nu varit över den normala 400 månader i rad. För att jag vet att maj månad var den varmaste någonsin uppmätt i Sverige, och så varm maj månad inträffar bara tre gånger på en miljon år, säger SMHI. Nu ser vi konsekvenserna, över hela landet. I juni var det en skola som fick skicka hem barnen för att vattnet tog slut. Runt om i landet larmar bönder om att man kan tvingas nödslakta djur, för att den skörd som skulle ha blivit foder torkar bort. I Torekov ställer kommunen ut vattentankar, för man är rädd att vattnet helt ska ta slut. Och värerekorden gäller inte bara Sverige. I Lettland utfärdade regeringen nyss nationellt katastroftillstånd på grund av torkan. I Skottland hade Glasgow 31,9 grader den 28 juni, den högsta temperaturen någonsin uppmätt – och taket på Science Centre började smälta. I Montreal i Kanada var det i veckan 36,6 grader; den högsta temperaturen någonsin uppmätt under 147 års mätningar. Sibirien har haft temperaturer över 30 grader och i torsdags uppmättes den högsta temperaturen som någonsin uppmätts på tillförlitligt vis i Afrika, 51,3 grader Celsius, i Algeriet. Värerekorden sätts på löpande band just precis nu över hela det norra halvklotet. I Oman hade man nyligen den högsta dygns-lägstatemperaturen någonsin – 42,6 grader, på natten! I Kanada har 54 människor nu dött i den extrema hettan. Och det var en detalj i rapporteringen som berörde mig extra illa. Folk började slåss, bokstavligt talat, på ett varuhus om den sista luftkonditioneringsapparaten. Den som fick den sa till medierna: ”De starkaste överlever”. Och medan alla dessa värerekord händer här drabbades Japan i fredags av det antagligen kraftigaste regnet i historien -1,6 miljoner har nu evakuerats, minst trettio är döda. Det har regnat 100 millimeter i timmen. Det är tio centimeter regn. På en timme. Och den globala uppvärmningen är än så länge bara en grad. Om vi fortsätter business as usual kommer Skandinavien bli

upp till sex grader varmare i slutet av detta århundrade. Men det kan vi inte tillåta. Bara för att vädret är galet, måste inte politiken vara det! Vänner. Många av oss går alltid runt med en bild på barnen. I plånboken. Som bakgrundsbild på mobilen. Eller så har vi dem på skrivbordet på jobbet. Glada, blåögda, brunögda, snoriga, roliga, fina och med glugg mellan tänderna tittar de på oss. Varför har vi de där bilderna egentligen? Vad fyller de för funktion? Jag tror att det för många är en påminnelse om vad som är viktigast här i livet. Till och med viktigare än jobbet. Vi lyfter blicken från det vi håller på med och ser in i barnens ögon och får perspektiv på det vi gör. Vi tänker på familjen. Vi tänker på framtiden. Vi känner kärlek. Allt det som är viktigt finns i barnets blick. Om nån skulle hota dem – skulle vi göra vad som helst, för att skydda dem. Barnen har ännu inte rösträtt. Men snart har de det. Tiden går fort! Och snart har de själva barn som kommer att leva här på jorden om hundra år. Barnbarn som vi kan se in i ögonen på ålderns höst. Då kan vi berätta vad vi gjorde med den här planeten när vi hade chansen. Vad vi gjorde åt klimatförändringarna, artutrotningen och plasten i havet. Vi KAN berätta att vi klarade av hotet när vi såg det. Eller också kan vi berätta att vi inget gjorde – fast vi visste. Det är det val vi har idag. Det är det valet handlar om i höst. För Miljöpartiet och för mig är svaret till barnen redan klart: vi är beredda att fortsätta ta ansvar. Nu! Inte sen. Klimatet inte kan vänta. Vänner I fredags träffade jag Kjell Nilsson, lantbrukare här på Gotland. Han tog med mig till sönderbrända hagar för att hälsa på fåren som han för första gången någonsin behövt stödutfodra i juni. Marken är gul och dammar och tackorna äter inte gräs, utan kraftfoder och hö – som de skulle ha haft i vinter. Han är en av alla de lantbrukare som räknar med att nödslakta djur, för att fodret inte räcker. Han har ringt runt till alla han känner för att få tag på mer. Men allt är upptecknat. ”Det här är allvar, sa han. Många kommer tvingas sälja sin gårdar, om det inte kommer något regn snart”. I år förutspår LRF att de svenska skördarna kommer att minska dramatiskt, kanske med hälften. Svensk mat kan bli dyrare. Eller så tar den slut i diskarna och vi får importera ännu mer. Redan idag importerar vi i Sverige hälften av all mat som vi äter. Och den mat vi odlar här är i sin tur beroende av att vi importerar fossila bränslen, handelsgödsel, foder. Böndernas problem är vårt problem. Mat växer inte på ICA. Ju mer mat vi måste importera, desto mer sårbara blir vi. Om hela världen blir varmare – kan vi ens lita på att vi kan importera mat? Kan vi lita på vår egen vattenförsörjning? De här riskerna är inget som kommer långt fram i tiden. Det sker här och nu. Därför vill Miljöpartiet se ett mål och en strategi för högre självförsörjningsgrad för Sverige. Därför vill vi införa en skatt på importerat fulkött som konkurrerar med svenska bönder som inte rutinmässigt

ger djuren antibiotika. Därför vill vi se ett fossilfritt jordbruk, som ger bättre förutsättningarna för svenska lantbrukare, och gör Sverige säkrare. Det är dags att förstå att klimatförändringar inte bara handlar om isbjörnar. Det handlar om mat och vatten, torka och översvämningar, krig och fred, det handlar också om migration. Det har Pentagon insett för länge sedan, även om Vita huset ännu inte har det. Tack vare Sverige så kommer FN:s säkerhetsråd att ta upp kopplingarna mellan säkerhet och klimat. På onsdag kommer man att diskutera detta. Torkan kring Tchadsjön, torkan på Afrikas horn, översvämningar och orkaner jorden över är inte bara tragedier som drabbar miljontals människor, det kan också leda till krig och konflikter. Den som säger att miljö och klimatfrågan är en liten fråga har fel. Klimat handlar om biljoner dollar i skador på infrastruktur, mark som försvinner, det handlar om vilken säkerhet och trygghet våra barn ska ha. Jag säger inte allt det här för att jag är miljöpartist. Jag ÄR miljöpartist för att det är så här. Miljöpartiet bildades för 35 år sedan ur insikten om just de här frågorna – och fortfarande tar inget annat parti tar frågorna tillräckligt på allvar! Ulf Kristersson sa i måndags att han inte var så säker på om värmeböljan i Sverige har något med klimatet att göra. Han går till val på att sänka skatten på bensin och diesel, och ta bort den helt på flyget. Och han vill ta bort mer än trettio procent från miljö och klimatbudgeten. Det vill också Jimmie Åkesson som särskilt drar ner anslaget till SMHI för att man tycker de ägnar sig åt klimatpropaganda, och han raljerade nyligen i riksdagen över att vi miljöpartister ska göra politik av väder. Löf, Björklund och Busch Thoor skär även de brutalt ner på klimatbudgeten och lovar även de att ta bort flygskatten om de får makten. Hela alliansen hotade till och med att fälla en minister för att kunna stoppa införandet av flygskatten. Är det att vara vuxen i rummet? Är det att vara mogen rollen av politisk ledare på planeten jorden 2018? Det finns en skiljelinje i svensk politik. Valet i höst kommer kraftigt påverka vilken klimatpolitik Sverige ska föra de kommande fyra åren. Ska vi fortsätta göra Sverige till ett fossilfritt välfärdsland, och se till så att Sverige driver på EU och världen att ställa om, genom att visa att vi klarar av det? Eller ska vi ha en regering som är passiv? Pekar på andra? Inte vi, inte nu, inte här. Mitt svar till svenska folket är – jo vi! Jo här! Jo, NU! Jag tror på framtiden. Optimist är inget man blir efter det att man lyckats med något. Optimist är det man är innan man lyckas. Tro man inte, så är det kört från början. Miljöpartiet tror. Kalla oss naiva, det bjuder vi på. För vi har rätt. Och vi har drivit igenom det folk bara skakade på huvudet åt för fem sex år sedan. En blocköverskridande överenskommelse om 100 procent förnybar energi, utan kärnkraft. Den har vi nu på plats! Världens hittills mest ambitiösa klimatlag som

säger att Sverige ska ner på nollutsläpp till år 2045. Den inspirerar nu andra länder. Målet att göra Sverige till ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Det var en orealistisk dröm för bara några år sedan. Nu är vi på väg dit, med stora kliv. För ungefär en månad sedan var det en högtidsstund i Rosenbad. Nio av de tyngsta branscherna i Sverige lämnade då över sina handlingsplaner till regeringen för att bli fossilfria till 2045. Stålbranschen, betongbranschen, cementindustrin, skogen, åkerinäringen, dagligvaruhandeln, byggsektorn, gruvorna, flyget. Det är nu det händer. Det är nu Sveriges tunga industrier tillsammans med oss lägger de första och viktigaste bitarna i Det fossilfria Sverige pusslet. Och det är ingen slump att det händer nu. Det är vår nya klimatlag som satt igång deras arbete. Det nya är att företagen måste få ner utsläppen till noll senast 2045. De MÅSTE det. Det är stor skillnad mot tidigare, när det var frivilligt. Jag vet inte om ett företag kan känna klimatångest, men om de kan det så ser den inte alls ut som vanliga medborgares klimatångest. Människor känner sig maktlösa, tror inte att det går att ställa om världen. Men företagen vet att de kan ställa om. Det enda de har ångest för är kostnaden och konkurrenterna. Men blir spelreglerna lika för alla däremot. Då andas de ut. De sätter igång. Hittar nya teknologier och kan till och med hjälpas åt. För mig var det kanske den största stunden i mitt politiska liv – och då har jag ändå varit med om att baxa igenom en fiskereform i EU – härom veckan uppe i Luleå, när jag fick ta det första spadtaget för en världsunik ny pilotanläggning som ska producera stål utan kol, med vätgas – Hybrit-anläggningen. Det var jag och Statsministern, LKAB's, SSAB's och Vattenfall's VD:ar var där. Och känslan när jag kom dit och såg två svenska flaggor i toppen på SSAB:s gigantiska smutsiga masugn i Luleå dagen till ära – den var enorm! Större än om vi vunnit VM i fotboll! För lyckas Hybrit, då minskar Sveriges utsläpp med tio procent. Lyckas Hybrit, då har Sverige bidragit med en ny teknologi som kan exporteras till hela världen, för första gången är det möjligt att tillverka fossilfritt stål. Från att vara Sveriges värsta klimatbov är SSAB nu en del av lösningen. Jag minns särskilt fackföreträdaren i skyddsväst som tackade mig för han kände nu framtidstro och stolthet. Detta hade inte hänt utan målet om hundra procent förnybar el, den svenska klimatlagen och Industriklivet – allt det som Miljöpartiet drivit igenom! Detta hade aldrig hänt utan framtidstro och optimism! Och vadroligt det är att höra när gruvnäringen berättar om hur de nu börjat byta ut dieselmaskinerna nere i gruvgångarna mot eldrift. Då har inte bara driftskostnaderna blivit mindre och underhållet enklare, utan luften i gruvgångarna har också blivit så mycket bättre att de slipper pumpa ner dyrbar uppvärmd luft under vinterhalvåret. Så nu frågar sig gruvnäringen bara varför

de inte gjorde detta för länge sedan. Och jag bara: tja. Det var ju en annan regering. Mina vänner. Det går bra för Sverige. Ekonomin är urstark, vi har 300 000 fler i arbete sedan regeringen tillträdde, vi har den högsta sysselsättningsgraden uppmätt i något EU-land, nyanlända kommer i arbete allt snabbare, statsskulden minskar, vi har färre som är beroende av bidragssystemen än på mycket länge, och vi har samtidigt den mest ambitiösa klimatpolitiken i världen. För mig handlar politik om resultat. Och värderingar, som vägleder oss. Men viljan att förändra världen måste alltid utmynna i resultat. Då kommer vi till politiskt hantverk. Politikens detaljer kan verka oerhört tekniska och tråkiga, och inte sällan leder de till politikerförakt. Varför händer inget? Jo, vi måste, vänta på remissinstanser, utredningar, finns inte majoritet i riksdagen, är inte kompatibelt med EU-regelverket... Bla, bla, bla. Ja, folk kan bli förbannade. Allt det vi politiker säger låter som dåliga undanflykter. Och vissa politiker hakar på. Eldar på. Allt är plötsligt så enkelt, och skulle fixas direkt bara de hade makten. Men jag önskar att vi som samhälle kunde orka med att stå upp för demokratins tråkiga kvarnar. Det är nämligen de som står mellan oss och avgrunden. De förenklade sanningarnas tid är nu, i land efter land. Det ska gå fort. Starka män hyllas. Karismatiska ledare har inte tålamod med vare sig EU, demokrati, klimatarbete eller mänskliga rättigheter. De tar genvägar. Ändrar i konstitutioner. Medias frihet inskränks. Man hittar på enkla samband som inte stämmer. Allt som är dåligt skylls på EU, på byråkrati på invandrare, på George Soros, på Mexico, på Parisavtalet. Bad deal. Bygg en mur. Ibland låter de förenklade sambanden så bra att anständiga partier inte står emot. Plötsligt utlyste Storbritanniens premiärminister Cameron en folkomröstning om att lämna EU, trots att Tories, och han själv inte ville lämna. Och det gick som det gick, med Brexit. USA lämnar Parisavtalet. Nu vill Sverigedemokraterna också ha en svensk folkomröstning om EU. Det är djupt oroande. När etablerade partier inte vågade stå upp för komplicerade sanningar, då är vi på ett sluttande plan på väg rakt ner i avgrunden. Vänner, i land efter land i Europa har vi sett hur främlingsfientlighet och högerextremism vinner mark. När populismen kombineras med högerextrem ideologi, då blir den riktigt farlig. Den som kan sin europeiska historia vet det. Sverigedemokraterna har nu suttit i riksdagen i snart åtta år. Bara de senaste månaderna har SD föreslagit att Sverige ska införa angiverilagar för att straffa dem som hjälper flyktingar. Och en av partiets högsta företrädare anser att judar och samer inte är svenskar. Ingenting har förändrats i SD:s ideologi under dessa åtta år. Men någonting annat håller på att förändras: de borgerliga partiernas inställning till SD. Förra veckan gav allianspartierna besked om att de kommer lägga fram ett eget förslag till talman i

riksdagen, även om de blir mindre än de rödgröna. För att en sådan talman ska bli vald krävs stöd från SD. Kort därefter förklarade alliansen att man ville ge SD ordförandeposter i riksdagens utskott. Annie Lööf och Jan Björklund backade sedan, men inte för att de ändrat sig i sak, utan för att protesterna blev så starka. Och här i Almedalen har alliansens partiledare sagt att man tänker försöka bilda regering även om man blir mindre än de rödgröna partierna i valet. Steg för steg säljer allianspartierna ut sina gamla principer och flyttar gränsen. Jag har en fråga. Ulf Kristersson tänker köra in i kaklet, säger han. I ett läge där han vill ta makten med stöd av Sverigedemokraterna då avgör Centerpartiet och Liberalerna om Sverige ska få en blåbrun regering eller inte. Då räcker det inte med vackra ord eller debattartiklar, då måste man trycka på nej-knappen i riksdagen. Vad tänker centern och liberalerna göra? Väljarna har rätt att få veta före valet. Det finns ingen ångerrätt på en röst. Här krävs en tydlig garanti för den som vill rösta på Annie Lööfs och Jan Björklunds men inte vill ge inflytande till SD. Innan valet. Blir det ja eller nej till en regering beroende av SD? Europas historia lär oss något viktigt: Inget högerextremt eller fascistiskt parti har på egen hand lyckats ta makten. Det är när borgerliga partier börjar samarbeta med dem, normalisera dem, ger dem inflytande, som de kan komma till makten. Och vi får inte vara naiva. Den högerextrema ideologin är precis lika inskränkt, lika våldsam, lika hatisk som den alltid har varit. Den kan klä sig vackert, tala med mjuk röst, men kärnan är densamma. För det finns ingen demokratisk rasism. Släpp aldrig in högerextremismen i värmen! Alldeles nyligen kom en internationell undersökning om synen på Sverige. Vi har det bästa ryktet av alla länder i världen. I detta VM är vi världsmästare. Vi uppfattas som ett etiskt land med trevliga människor, låg korruption och öppenhet. OCH vårt ansvarstagande för människor på flykt är en viktig orsak till detta. På andra sidan Atlanten jobbas det på att skapa en helt annan bild av det egna landet. Donald Trumps taktik är att bedriva en så omänsklig politik som möjligt för att avskräcka andra från att söka skydd i USA. Genom att tvinga statsanställda att låsa in barn i burar vill man skapa ett rykte som gör att ingen söker sig till drömmarnas land. I höstens val kan vi bestämma oss för vilket rykte Sverige ska ha. Ska vi välja Trumps väg ner i den moraliska kvicksanden? Eller ska vi fortsätta att vara ett öppet och humanistiskt land? Vi kan välja mellan att öppna ögonen och se världen eller stänga ögonen och hoppas att eländet försvinner. När antalet flyktingar ökar med 3 miljoner på ett år, vad ska vi då göra? Minska eller öka biståndet? Försvaga eller förstärka stödet till FN och andra delar av det internationella samfundet? För oss miljöpartister är valet enkelt. Barnen i flyktinglägren är inte någon annans, de är också våra. Barnen som separeras från

sina föräldrar på gränsen mellan USA och Mexiko är också våra. De som flyr från klimatförändringarnas konsekvenser är också vi. Det är det som är konsekvensen av solidaritet, det är det som är solidaritet på riktigt. Så här ser verkligheten ut. Det spelar roll vem som bestämmer och i september är det du som bestämmer om vad som ska prioriteras. Om du väljer att lägga din röst på Miljöpartiet så vet du vad du får. Du behöver inte hålla med oss om allt, men du kan lita på att vi alltid kommer att vara klimatets försvarsadvokater i politiken. För några år sedan fick dåvarande utrikesminister Carl Bildt en fråga om klimathotet. Hans svar var då: "Om 50 år är vi ju alla ändå döda" Och så lade han till; "Då kommer man säkert att hitta på något nytt." Bättre än så kan man nästan inte sammanfatta den klimatpolitik som moderaterna fortfarande har. Där vi ser klimatinvesteringar i hela landet ser Ulf Kristersson en potential till besparing. Där vi mer än fördubblat stödet till att installera solceller ser moderaterna en möjlighet att skära ner med 90 procent. Där vi vill prioritera att äntligen bygga höghastighetståg vill moderaterna avskaffa flygskatten. Carl Bildt hade delvis rätt. Om femtio år är han och jag döda. Inte barnen. I höst är det upp till oss att se till så att inte planeten dör med mig och Carl Bildt. Haven är nu så dränkta i plast att forskarna hittar mikroplaster överallt, i Arktisk is, man har till och med hittat en plastpåse i Marianergraven, havets djupaste plats. Få saker berör mig så illa som när djur far illa. Och bilderna från en ö i Tasmanska havet där volontärer hjälper sjöfågelungar att kräkas är nästan outhärdliga. En och en tar de hand om de snart flygfärdiga fågelungarna och sprutar havsvatten i näbben för att få dem att kaskadspy upp det som finns i magen. Det som kommer upp är skurar av plastbitar. Vissa har tvåhundra plastbitar i sina små magar. Det är som om vi skulle ha en hel lunchlåda med plast i våra magsäckar. Nu kanske du tänker att det är tur att det inte är så här hemma. Inte här i somriga Sverige. Tyvärr har jag tråkiga nyheter. Faktum är att man hittar 3 600 föremål skräp per 100 meter på Bohusläns stränder. Det är 3–4 bitar skräp per decimeter. Vi vet fortfarande inte hur det påverkar allt marint liv, men vad vi vet är att vi måste få stopp på plastföroreningen av våra hav! I regeringen har vi miljöpartister påbörjat ett stort arbete. Vi har förbjudit mikroplaster i smink, tandkräm och tvål. Vi har avsatt pengar till kommuner för att städa bort skräpet på sina stränder. Vi har fördubblat arealen skyddade områden i havet. Vi har tagit initiativ till den största havskonferensen någonsin inom ramen för FN, för att samla hela världens länder för att göra det som krävs för att rädda våra världshav. Ärligt talat, det är bråttom. Vi måste hjälpa länder att skaffa fungerande sophanteringssystem, införa en plastskatt och förbjuda plast som är onödig. Vi får aldrig ge upp om våra hav! Vänner, bland alla larmrapporter jag

läst det senaste halvåret om tillståndet på vår jord så var det en siffra som fastnade extra hårt. Av den totala biomassan av däggdjur på jorden så är 60 procent boskapsdjur. 60 procent är alltså kor, grisar, får 36 procent är människor. Och mindre än fyra procent är vilda djur. Det här säger någonting om människans fundamentala påverkan på planeten. Vi och vår mat är 96 procent av däggdjuren. Alla vilda djur; elefanter, älgar och isbjörnar... – mindre än fyra procent. Vänner – se er omkring här i Almedalen. Hur vackert det är. Havet. Träden. Jorden är vårt eget Nangijala och, alla – oavsett om vi är miljöpartister eller ej – har vi en gemensam fiende. Det är klimatförändringar. Det är miljöförstöring Och det är: Uppgivenhet. Martin Luther King sa en gång att historien skrivs inte av de onda människornas larmande skrän, utan av de goda människornas motbjudande tystnad. Jag har hört många höga och hoppgivande motståndsröp denna vecka i Almedalen, mot rasismen, för medmänniskligheten.. Men när det gäller klimatet, då är det dånande tyst. OK, jag vet att det varit mycket om fotboll också. Det visar på vilken laganda vi kan ha i Sverige. Nu vill jag att vi kan samlas om nästa match. Den om framtiden. För vi har fortfarande chansen. Att ingjuta hopp hos väljarna om att det faktiskt går att förändra samhället. Framtidstro kräver nämligen hopp. Och hopp kräver framtidstro. Efter semestrarna är det dags för alla oss att bestämma sig för vilka vi ska vara. Hur stora vi ska vara som människor. Mitt tips är enkelt. Rösta inte på dig själv. Rösta på dina barn. Då blir det lättare att se dem i ögonen. I regeringens sammanträdesrum borde det alltid finnas en extra stol runt bordet. För att påminna om de generationer som ska leva efter oss. För att påminna om att vi måste sluta leva som om vi vore den sista generationen på jorden. Tack för att ni lyssnade!

Taggar

2010-tal, 2018, Almedalen, Kvinna, Miljöpartiet, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/isabella-lovin-almedalstal-2018>